

ODEJMOWAĆ SIĘ (16) *vb impf*

się (8), sie (8).

Oba o oraz a jasne; -é- (3) KochFr (2), KochProp, -e- (1) Mącz.

inf odéjmować się (8). ◇ *praes 1 sg* odéjmuję się (1). ◇ *3 sg* odéjmuje się (3). ◇ *praet 3 sg n* odéjmowało się (1). ◇ *con 1 sg m* bych się odéjmował (1). ◇ *3 sg m* by się odéjmował (1). ◇ *con praet 3 sg m* by się był odéjmował (1).

Sł stp brak, Cn notuje, Linde XVI – XVIII w. s.v. odjąć.

1. *Bronić się przed kimś lub przed czymś; defendere se, propulsare a se Cn (13)* : Prožno się odeymuię/ gwałt mi się dzieie/ Nie władnę dáley sobą/ nie ieltem fwoiá. *KochOdpr Dv*; PRóżno się mam odéjmować/ Widzę że mużę miłowác *KochFr* 6, 29.

odejmować się komu, czemu (8): *GrzegŚm* 61; Iáko bych mógł/ ták bych sie przeciwnikowi odeymował. *CzechRozm* 233v; *SkarŻyw* 189 *marg*; káždy człowiek ma to z przyrodzenia/ Ze chćiw do towarzyftwá/ y do zgromádenia/ Czym/ by go był náprzodku bóg nie obwárował/ Zle by fye był fam dżikim źwierzom odéymował. *KochProp* 16; *PowodPr* 83; ták nieprzyacióloom się odeymowało [królestwo]: ták flawy wielkiew postronnych doftáło. *SkarKazSej* 682a, 666a. *Cf* »odejmować się zimnu«.

odejmować się czym (1): Rozumem sie lepyey odeymowác/ Zdrowia fwego fráfunkiem nie płowác *BielKom G*.

Zwroty: »gwałtem odejmować się« (1): Co my wiedząc nie mamy się mścić/ áni się im gwałtem odeymowác/ ále owłzem prośić Páná áby się vználi *GrzegŚm* 61.

»odejmować się zimnu« = *rozgrzewać się (1)*: *Pellere frigus Wygániác* zimno/ To yeft odeymowác sie zimnu. *Mącz* 286d.

Przen [czemu] (1) : Nie iżeby człowyeek yuż rozumem fye fwym obłędzić/ áni wolá wftępic [..] nyemogł: Ale iżeby [...] łálki bożey [...] vżywájąc/ odeymował fye fwey woli *KromRozm III Bv*.

2. *W funkcji strony biernej od znac. 'znosić, usuwać, pozbawiać': ktoś zostaje czegoś pozbawiony (3)* : *odejmować się komu (1)*: A iż włzytko zá iedno/ ná kogo los pádnie: Choćby padł y z przygody/ kiedy rowni fá ci ktore obieráią. Czym iednák odeymuie się przyczyná wtkarżánia drugim *WujNT* 398.

a. *Być uniemożliwionym, zabronionym (2)* : Bo sie iuż tym fpofohem/ włzeláka pomftá odeymuie/ zá krzywdy włzelákie ktoreby nas od kogo potykáły. *CzechRozm* 242.

odejmować się komu (1): záprawdę nie zda mi sie/ áby miłość/ ktorą drudzy ludzie błogofławieństhwym zowá/ odeimowác mu [dworzaninowi] sie miálá. *GórnDworz Kk7v*.

Synonimy: 1. *bronić się, odgryzać się, odpierać, odsiekać się, oganiać się.*

Formacje współrdzenne cf JAĆ.